

Van de tuchtrechter

Deze uitspraken zijn geselecteerd en bewerkt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit P.J.M. Drion, C.B. Gaaf, W.F. Hendriksen, H.J.A. Knijff, E. van Liere en H. Uhlenbroek. De uitspraken met LJN-nummer zijn integraal te raadplegen op www.tuchtrecht.nl.

Informatie uit strafdossier aan derden verstrekken

- Hof van Discipline, 14 februari 2011, nr. 5820, LJN: YA1407
- Raad van discipline 's-Gravenhage, 14 juni 2010, nr. R.3357/09.189, LJN: YA0901

Afgifte van stukken uit strafdossier aan wethouder en het geven van inzage aan de pers in de omstandigheden niet tuchtrechtelijk verwijtbaar.

- Art. 46 Advocatenwet (2. Wat een behoorlijk advocaat betaamt; 2.3 Gedragingen in strafzaken)
- Gedragsregel 10

Feiten

Mr. X is als advocaat opgetreden voor de moeder van een meisje dat na een ongeval is overleden. In de strafzaak tegen de veroorzaker van het ongeval kwam de moeder op als benadeelde partij. Mr. X. verkreeg van de officier van justitie desgevraagd een kopie van het politiedossier. Daags na de verstrekking verscheen in de pers een artikel over het ongeval, waarin informatie uit het aan mr. X verstrekte dossier was verwerkt. Ook meldde de pers dat het dossier was verstuurd aan een wethouder.

Nadien verkreeg mr. X stukken ten behoeve van een andere cliënt. In de begeleidende brief schreef de officier: 'Volledigheidshalve maak ik u erop attent dat deze stukken uitsluitend ten behoeve van het voeren van een proces aan u en uw cliënt verstrekt worden. Nadrukkelijk meld ik u – gezien een eerdere er-

varing met een verstrekking aan u – dat deze stukken niet bedoeld zijn om aan derden, zoals de pers te verstrekken.' Vervolgens verscheen in de pers een artikel waarin zinnen waren opgenomen die rechtstreeks afkomstig waren uit het aan mr. X verstrekte gedeelte van het dossier.

Klacht

De hoofdofficier van justitie diende een klacht in tegen mr. X wegens schending van Gedragsregel 10.

Beslissing raad

Verklaart de klacht gegrond.

Overwegingen hof

De cliënte van mr. X verwerkte haar verdriet met name in een strijd tot verbetering van de oversteekplaats waar vaker ongelukken hadden plaatsgevonden. Met de wethouder maakte mr. X afspraken over de geheimhouding van gegevens aangaande de verdachte, waarvan niet is gebleken dat deze zijn geschonden. De officier van justitie deelde ter zitting mee dat hij ook zelf de wethouder een afschrift van het dossier zou hebben verstrekt wanneer dat bij hem zou zijn opgevraagd.

Onder deze omstandigheden acht het hof de door mr. X gemaakte afwegingen die hebben geleid tot afgifte van het dossier aan de wethouder niet tuchtrechtelijk verwijtbaar.

Art. 51d Sv geeft de benadeelde partij het recht om kennis te nemen van de processtukken waarbij zij belang heeft. Op verschillende in dat artikel genoemde gronden mag de officier afgifte van stukken weigeren. Van een weigering was geen sprake. Weliswaar deelde de officier mee dat de stukken niet bedoeld waren om aan de pers te verstrekken, maar dit is een eenzijdige mededeling, die door mr.

X niet als voorwaarde voor het gebruik van de stukken is geaccepteerd.

Na ontvangst diende mr. X zelf een belangenafweging te maken of en in hoeverre hij de stukken ter inzage kon geven aan derden. Daarbij diende mr. X rekening te houden niet alleen met de belangen van zijn cliënte maar ook met gerechtvaardigde andere belangen, zoals de belangen van de verdachte. Nu de officier er niet over heeft geklaagd dat de door mr. X gemaakte belangenafweging niet correct is geweest, staat de wijze waarop mr. X de belangen in deze kwestie daadwerkelijk heeft afgewogen niet ter beoordeling van het hof.

Beslissing hof

Vernietigt de beslissing van de raad en verklaart de klacht alsnog ongegrond.

Noot

Gedragsregel 10 vereist een genuanceerde beantwoording van de vraag of en zo ja, welke informatie een advocaat met een derde mag delen. Blijkens de toelichting op deze regel heeft de advocaat daarbij vanzelfsprekend in de eerste plaats het belang van de cliënt(e) te behartigen. Dit belang kan ertoe nopen dat de advocaat strafrechtelijke procesinformatie aan een derde, zoals een wethouder, verstrekt. Het rechtvaardigt echter niet zonder meer elke informatieverstrekking. Het eerste lid van regel 10 bepaalt dat de advocaat de verkregen informatie pas aan een derde mag verstrekken na een evenwichtige belangenafweging.

Ten aanzien van het verstrekken van stukken aan de wethouder was het te respecteren belang van de cliënte het kunnen informeren van een vertegenwoordiger van de lokale overheid ter verbetering van de verkeerssituatie op de plaats van het ongeval. Dit belang hing

samen met de verwerking van het verdriet van de cliënte. De officier van justitie honoreerde daaraan voorafgaand het belang tot kennisneming van stukken. Als andere belangen zich daartegen verzet zouden hebben dan had de officier de kennisneming van bepaalde processtukken of gedeelten daarvan kunnen onthouden.

Ongeacht de vraag of de cliënte van mr. X ook zelf de wethouder had kunnen informeren, deelde de officier mee dat hij ook zelf de betrokken wethouder een afschrift van het dossier zou hebben verstrekt als dat bij hem zou zijn opgevraagd. Niet goed valt in te zien waarom het Openbaar Ministerie dan desalniettemin aanleiding zag te klagen over het optreden van mr. X. Te minder nu mr. X met de wethouder afspraken maakte over de geheimhouding van privacygevoelige gegevens, waarvan niet bleek dat deze waren geschonden. Daarmee nam mr. X in elk geval gerechtvaardigde belangen van de verdachte in acht. Het was dan ook noch de cliënte van mr. X, noch de verdachte die klaagde.

Een afzonderlijke beoordeling betrof het kennelijke contact met de media. Mr. X verstreekte de media geen afschriften van stukken, maar hij informeerde de pers wel over de procesuele stand van zaken en hij bood de pers daartoe inzage in bepaalde stukken. Het tweede lid van Gedragsregel 10 ziet op het voorkomen van een *trial by media*. Dit tweede lid kan gezien worden als een uitwerking van de publieke verantwoordelijkheid van de advocaat voor een goede rechtsbedeling, al dan niet te beschouwen als één van de kernwaarden van de advocatuur.

Hiermee is echter niet gezegd dat de advocaat een *officer of the court* is. Het mag zo zijn dat de aan mr. X verstreekte stukken niet bedoeld waren om de pers te informeren, maar bij de keuze om dit wel te doen diende mr. X eveneens in de eerste plaats het belang van zijn cliënte te behartigen. Het is dan niet aan een officier van justitie om voorwaarden te stellen aan het gebruik (als niet besloten wordt tot onthouding van kennisneming). Het is aan de advocaat om een weloverwogen en gemotiveerd standpunt in te nemen en aan de tuchtrechter om de hieraan ten grondslag liggende belangenafweging

van de advocaat desgevraagd te toetsen. Over deze afweging werd nu juist niet geklaagd.

EvL

Publicatie foto's en stukken familiezaak

- Raad van discipline Amsterdam, 27 juli 2011, LJN: YA1855

Onachtzaamheid ten aanzien van belangen wederpartij, uitingsvrijheid advocaat

- Art. 46 Advocatenwet (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt; 3.3.3 Berichten aan derden; 3.4 Jegens wederpartij in acht te nemen zorg)
- Gedragsregels 1, 10 en 31

Feiten

Klaagster procedeerde tegen haar ex-man, cliënt van mr. X, over een omgangsregeling met betrekking tot haar minderjarige kinderen. In het kader van een informatieregeling heeft de advocaat van klaagster mr. X op 5 maart 2009 twee foto's van de kinderen gestuurd. Mr. X heeft zonder toestemming van klaagster voornoemde foto's op de omslag van een processtuk afgedrukt met ter hoogte van de ogen van de kinderen een balk en de tekst 'Gijzeling & Escalatie. In 38 stappen.' Na bemiddeling door de deken heeft mr. X zijn excuses aangeboden. Later heeft mr. X het gehele procesdossier, inclusief gewraakte foto's, op internet geplaatst.

Klaagster heeft met succes in kort geding verwijdering gevorderd.

Klacht

Mr. X heeft niet gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt door het vertrouwen van klaagster te schenden en de belangen van minderjarigen onvoldoende in acht te nemen.

Overwegingen

Mr. X heeft aangevoerd dat hij aandacht wil voor eergerelateerd geweld. Zijn handelen houdt daarmee verband. Uitgangspunt is dat de advocaat een grote vrijheid heeft de belangen van zijn cliënt te behartigen op een wijze die hem goeddunkt. Deze vrijheid kent haar beperking waar de advocaat zich onnodig grievend uitlaat of de belangen van de wederpartij onnodig of onevenredig schaadt zonder dat daarmee een redelijk doel wordt gediend.

Het publiceren van de foto's en de processtukken heeft een grove inbreuk gemaakt op de privacy van klaagster en de kinderen. Hiermee werd geen redelijk doel bereikt dat niet op een andere wijze kon worden verwezenlijkt. Deze handelwijze was niet in het belang van de cliënt van mr. X. Een advocaat dient de belangen in verband met een inbreuk van privacy zorgvuldig af te wegen. Mr. X had de foto's ontvangen in verband met de uitvoering van een rechterlijke beslissing, ten behoeve van zijn cliënt. Dat met stukken in een familiezaak behoedzaam moet worden omgegaan spreekt voor zich.

Dat de naam van klaagster en haar kinderen onleesbaar zijn gemaakt is irrelevant. Deze zijn eenvoudig te achterhalen.

De redenering van mr. X dat hij slechts excuses gemaakt heeft voor de bij klaagster veroorzaakte schrik is gekunsteld. Mr. X heeft uitdrukkelijk zijn excuses aangeboden voor het gebruik van de foto's.

De uitingsvrijheid geldt ook voor advocaten. Hun optreden in het openbaar moet evenwel discreet, eerlijk en waardig zijn (EHRM 30 november 2006, NJ 2007, 368). Een advocaat mag buiten de rechtszaal uitlatingen doen in het belang van zijn cliënt. In casu vergde het belang van de cliënt van mr. X publicatie op het internet niet.

Beslissing raad

Verklaart de klacht gegrond en legt aan verweerder de maatregel van schorsing op voor de duur van één maand. De maatregel wordt niet ten uitvoer gelegd tenzij mr. X zich de komende twee jaar opnieuw schuldig maakt aan tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen.